

Asia: Lausuntopyyntö maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta hallikiintiöksi 2024-2027 (VN/17170/2024)

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausunto

1 Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Luonnonvarakeskukselta (Luke) lausuntoa hallin metsästyksessä alueellisen kiintiön nojalla metsästysvuosina 2024–2027. Asetusluonnoksen mukaan hallin metsästyksen kokonaiskiintiö Manner-Suomessa olisi yhteensä 1050 yksilöä: Perämeren-Merenkurkun kannanhoitoalueella 350 yksilöä, Lounais-Suomen kannanhoitoalueella 400 yksilöä ja Suomenlahden kannanhoitoalueelle 300 yksilöä. Asetuksen voimassaoloaika olisi kolme metsästysvuotta.

2 Lausunto

Koko Suomen hallinmetsästyskiintiö (Manner-Suomi 1050 ja Ahvenanmaa 500 yksilöä) käsittää 8,4 % merialueemme laskentakannasta (vuoden 2023 laskentatulokseksi oli n. 18 400 yksilöä). Itämeren tasolla metsästyksen potentiaalinen poisto-osuus koko Itämeren laskentakannasta (n. 45 800 yksilöä v. 2023) on n. 5 %, kun mukaan lasketaan Ruotsin 750 hallin kiintiö. Koko Itämeren hallien laskentakanta on kasvanut 2010-luvun alusta lähtien keskimäärin noin 5 % vuosittain. Suomen alueella kasvu on ollut keskimäärin n. 3 % vuosittain, joskin merialueiden välillä on isoja eroja. Toteutuessaan metsästyskiintiöt, leikkaisivat käytännössä pois vuosittaisen kannan kasvun. Lisäksi kantaan vaikuttaa myös kalastuksen sivusaalisuolleisuus, jonka seuranta ja arviointi on haasteellista.. Metsästysvuoden 2022/2023 ilmoitettu hallisaalis Manner-Suomessa oli kuitenkin n. 32 % kiintiöstä ja 1,8 % koko maan laskentakannasta.

Nykytasoinen metsästys voi näkyä kannan hidastuneena kasvuna, sillä hallikannan kasvupotentiaali voi optimiolosuhteissa olla 10–12 %. Perinteisen hyönteispyynnin ohella metsästyksen motivaattorina on erityisesti kalastukselle aiheutuneiden vahinkojen torjunta. Luonnonvarakeskus katsoo, että kiintiö sinänsä on riittävän suuri vahinkojen torjumiseen ja toisaalta toteutunut saalis määrä on ollut tähän mennessä kohtuullinen, jottei hallikannan suotuisa suojelutaso vaarannu. Metsästys yhdessä sivusaalisuolleisuuden kanssa muodostavat kuitenkin merkittävän ihmislähtöisen poistumatekijän hallikantaan, joten näiden tekijöiden pitkän aikavälin vaikutuksia tulisi jatkossa arvioida aiempaa kattavammin.

Asetukselle esitetään voimassaoloajaksi kolme vuotta. Luke katsoo, että metsästyskiintiötä pitää voida tarkastella tarpeen vaatiessa myös asetuksen voimassaoloaikana.

Tarkasteluun on aiheutta erityisesti, jos lisääntynyt alueellinen metsästyspaine (esim. Suomenlahdella kiintiö (300 yksilöä) on keskimäärin 42 % 2020-luvun vuosittaisista laskentakannoista), heikot pesintäolosuhteet tai muut poikkeukselliset tilanteet uhkaavat hallikannan elinvoimaisuutta. Metsästyspaineen kasvaessa aktiivinen kannanseuranta (vuosittaiset laskennat

ja terveydenseuranta) on erittäin tärkeää, jotta mahdollisiin muutoksiin osataan reagoida ajoissa. Näin ollen Luke toivoo, että kannanseurantaa varten (<https://www.luke.fi/fi/seurannat/merihyljelaskennat-ja-hyljekannan-rakenteen-seuranta>) kaikista metsästetyistä hylkeistä otettaisiin näytteet, jotka toimitettaisiin Lukelle.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luonnonvarakeskus toteaa, että kiintiö on riittävä suuri vahinkojen torjumiseen ja toisaalta toteutunut saalismäärä kohtuullinen, jottei hallikannan suotuisa suojelutaso vaarannu. Luonnonvarakeskus suosittaa kuitenkin ihmislähtöisen kuolleisuuden aktiivista seuraamista ja arviointia sekä tarvittaessa kiintiöiden uudelleen tarkastelua.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 20.06.2024 klo 16:37:43.

Lausunnon valmistelija(t):
Mervi Kunnasranta
Inari Helle, Juhani Hopkins

Liitteet:

Tiedoksi: